

[Comunicat] “El recurs d’inconstitucionalitat contra la Llei d’universalització de l’assistència sanitària a Catalunya posa en risc la salut de col·lectius vulnerables”

El passat 23 de març, el consell de Ministres del Govern de l’Estat interposà un recurs d’inconstitucionalitat contra diversos articles de la Llei d’universalització de l’assistència sanitària de Catalunya, 9/2017, del 27 de juny. La Ministra de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat, Dolors Montserrat, ha recolzat aquesta iniciativa adduint que la Llei “traspasa competències autonòmiques”.

Al preàmbul de la Llei aprovada al Parlament català es pot llegir el següent: “Aquesta nova llei té com a objectiu assolir definitivament la universalització de l’assistència sanitària amb càrrec a fons públics per mitjà del Servei Català de la Salut, eliminar qualsevol desigualtat que hi pugui haver entre les persones residents a Catalunya, i complir de manera efectiva el que estableixen el dit article 23.1 de l’Estatut d’autonomia i, fins i tot, les normes internacionals sobre drets humans, com la Declaració Universal de Drets Humans, que, en l’article 25.1, estableix que tota persona té, entre altres drets, el dret a l’assistència mèdica. En aquest sentit, cal fer avinent que, amb relació a la restricció de l’accés a l’assistència sanitària, el Comitè de Drets Econòmics, Socials i Culturals de les Nacions Unides, al maig del 2012, ja va instar a fer que l’assistència sanitària abastés totes les persones residents en un territori, independentment de llur situació administrativa.”

Efectivament, la llei venia a corregir la situació, denunciada per múltiples entitats socials i de l’àmbit sanitari, generada pels efectes del Real Decreto-Ley 16/2012, del 20 d’abril, que exclouïa de l’assistència sanitària bàsica a les persones migrants que no demostrassin empadronament i acreditessin la seva condició de residents a Catalunya durant al menys tres mesos (aquest requisit s’establí arran de la instrucció 08/2015 del CatSalut).

A les recomanacions emanades de la reunió del Comitè DESC de Nacions Unides sobre l’examen a Espanya que va tenir lloc recentment a Ginebra es fa una menció especial al Reial Decret 16/2012 i a que el govern no hauria de limitar que les CCAAs ofereixin un nivell de protecció major dels drets.

Així mateix, aquest intent de limitació de la universalització de l’assistència sanitària a Catalunya es dona en un context internacional en què assolir la cobertura universal de salut s’ha convertit en un dels principals objectius d’institucions com l’OMS o les Nacions Unides (Resolució del 12 de juny de 2012 de l’Assemblea per als Objectius de Desenvolupament Sostenible).

Amb aquest comunicat l’Observatori DESC vol denunciar els perjudicis potencials del recurs d’inconstitucionalitat interposat per l’Estat contra la Llei d’universalització de l’assistència sanitària a Catalunya posa en risc la salut de col·lectius vulnerables. Com a entitat de defensa dels drets som conscients de la importància del dret a la salut en la seva expressió més àmplia. Precisament perquè el dret a l’assistència sanitària ha de ser el mínim comú denominador de la defensa de l’estat de salut de la població en un estat de dret. En aquest cas, l’anul·lació de la Llei d’universalització de l’assistència sanitària a Catalunya per via constitucional atemptaria contra el principi bàsic de l’equitat en salut que està a la base del SNS com sistema sanitari públic i universal, amenaçaria el propi dret universal a la salut, menystenint el dret a l’accés a serveis de salut de col·lectius especialment vulnerables com les dones i els infants migrants, i a més contravindria el vigent Estatut d’Autonomia de Catalunya i les recomanacions del Comitè DESC de Nacions Unides. Així ho han denunciat també entitats com la Marea Blanca de Catalunya, la PASUCAT, JoSíSanitatUniversal, la Plataforma pel dret universal a la salut, l’Associació salut i família, l’Aific (Associació infermeria familiar i comunitària de Catalunya) i altres entitats d’infermeria, el Consell de Col·legis de Metges de Catalunya (CCMC) i el Consorci de Salut i Social de Catalunya, entre d’altres.